

Ankara Milletvekili Halil Şıvgın ve 6 Arkadaşının 4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Denizli Milletvekili Halil İbrahim Şahin ile Tokat Milletvekili Enver Özcan'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu. (2/11, 2/12)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını müsaadelerinize arz ederim.

Saygılarımla.

31.1.1984

Halil Şıvgın
Ankara Milletvekili

Alpaslan Pehlivanlı
Ankara Milletvekili

M. Sezai Pekuslu
Ankara Milletvekili

Hakkı Artukarslan
Bingöl Milletvekili

Berati Erdoğan
Samsun Milletvekili

Ercüment Konukman
İstanbul Milletvekili

Metin Balıbey
Afyon Milletvekili

GEREKÇE

Anayasamızın III üncü Bölümünde Eğitim ve Öğretim hakkı ve ödevi başlığını taşıyan 42 nci maddesindeki «Kimse, Eğitim ve Öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.» denilmektedir. Özellikle 1970'li yıllardan itibaren ortaya çıkan anarşik olaylar neticesinde, devletine ve milletine bağlı, geleceğimizin teminatı olan Türk gençliğinin bir bölümünü teşkil eden Yükseköğrenim gençliği, okullarına giremez ve derslerini takip edemez hale getirilmiştir. Bunun tabii neticesi olarak, okumak için can atan gençliğin, okulları ile ilişkisi kesilmiştir.

12 Eylül 1980 tarihinden sonra sağlanan huzur ortamı içerisinde devlet eğitim ve öğretimin huzur içerisinde yapılmasını sağlamıştır. Ancak, 12 Eylülden önceki şartlar sebebiyle yükseköğrenim kurumları ile ilişkisi kesilen öğrencilerin mağduriyetleri giderilememiştir. Devletine ve Milletine bağlılık ve memleketine hizmetten başka bir düşüncesi olmayan bu mağdur yükseköğrenim gençlerini mağduriyetten kurtarmak durumundayız. Devletimizin bu yarayı sarması ve yeni bir imkân daha sağlaması gereklidir. Bu suretle bu durumdaki gençlerimiz kendilerini menfur emellerine alet etmek isteyen mihrakların, istismar edebileceği bir vasattan da kurtarılmış olurlar.

Ayrıca 1981 yılında çıkanlar Yükseköğrenim Kanunu ile de Yükseköğretim kurumlarına yeni bir eğitim ve öğretim sistemi getirilmiş. Yeni olan bu eğitim ve öğretim sistemine öğrencilerin intibak etmelerinde güçlükler doğabileceği düşünülmüştür. Mağdur olan öğrencilerin derslerine devam ederek, başarılı olmalarına ve devletimize hizmet etmek için bir imkân sağlamak için işbu kanun teklifi hazırlanmıştır.

T.B.M.M. Halkçı Parti
Grup Başkanlığı
Sayı : 14

30.1.1984

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

4 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifimiz, gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Enver Özcan
Tokat Milletvekili

Halil İbrahim Şahin
Denizli Milletvekili

GENEL GEREKÇE

12 Eylül 1980 tarihi öncesi yurdumuzda meydana gelen olaylar ve bunalımlar sonucu Yükseköğretim ve üniversitelerimizde güç günler yaşanmıştır.

Eğitim ve öğretim, araştırma, yayın, can güvenliği nedeniyle sürekliliğini kaybetmiş Türk gençliği de mağdur duruma düşmüştür. Böylece öğrenciler üniversite ve yüksekokullardan fiilen uzaklaşmış ve idarede hukuken bu fiilî durumu himaye ederek başarısızlığı gerekçe göstermek suretiyle öğrenciler okullardan uzaklaştırılmıştır.

Ayrıca 4 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun uygulanması değişen ve çelişen yönetmelikler ayrılmak zorunda bırakılan öğretim üyeleri, sık tayin ve nakiller boş geçen dersler ve bu durumun yüklediği sorunlar nedeniyle yine binlerce öğrenci başarısız gerekçesiyle okullarından uzaklaştırılmıştır.

Gençliğimizin iradesi dışında meydana gelen bu olaylar ve bunalımlar ve ayrıca uygulamalar nedeniyle mağdur duruma düşmüş olan geleceğimizin güvencesi gençlerimizi tekrar kazanmak ulusuna faydalı hale getirmek için 4 ders dahil daha az dersten başarısızlıkları sonucu uzaklaştırılmış olan yükseköğretim ve fakültelerdeki gençlerimize imkân vermek için özel af kanunu çıkarılmalı ve yükseköğretim kanununa geçici bir madde eklenmelidir.

MADDE GEREKÇESİ

12 Eylül 1980 öncesi olaylar ve Yükseköğretim Kanununun uygulanmasından doğan sorunlar nedeniyle 1977 yılından 1984 - 85 öğretim yılına kadar başarısızlık nedeniyle üniversite ve yükseköğretim kurumlarından çıkarılan öğrencilerin affedilmesiyle geleceğimizin teminatı gençlerimizi faydalı hale getirmektedir.

Teklifin 2 ve 3 üncü maddeleri yürürlük ve yürütmeye ilgilidir.

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ HALİL İBRAHİM ŞAHİN İLE TOKAT MİLLETVEKİLİ ENVER ÖZCANIN TEKLİFİ

4 Kasım 1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 4 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki Geçici madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE — 1977 yılından 1984 - 85 öğretim yılı sonuna kadar hangi aşamada olursa olsun üniversite ve yükseköğretim kurumlarından dört ve daha az sayıdaki derslerden başarısızlık nedeniyle uzaklaştırılmış ve uzaklaştırılacak olan tüm öğrenciler affedilmiştir.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Millî Eğitim Komisyonunun Raporu

TC

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. : 2/11, 2/12

Karar No. : 2

27 Şubat 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tokat Milletvekili Enver ÖZCAN ve Denizli Milletvekili Halil İbrahim ŞAHİN'in, 4 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile Ankara Milletvekili Halil ŞIVGIN ve 6 arkadaşının, 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi. 2.2.1984 tarihinde yapılan toplantıda Komisyonumuzda görüşülmüştür. Ankara Milletvekili Halil ŞIVGIN ve 6 arkadaşı tarafından verilen teklifin daha kapsamlı olması nedeniyle bu teklif görüşmelere esas alınarak Komisyonumuzca yeni bir metin oluşturulmuştu. Ancak, bundan sonra çeşitli statüye tabi fakülte ve yüksekokul öğrencilerinden değişik istekleri içeren dilekçelerin gelmiş olması, Komisyonun kabul ettiği metin üzerinde de bazı Sayın Üyelerden çeşitli görüş ve önerilerin ileri sürülmesi ve Millî Eğitim Bakanlığında bu hususta çalışma yapıldığı gerekçesi ile konunun içtüzüğümüzün 44 üncü maddesine göre yeniden görüşülmesi isteğinde bulunulması nedeniyle Komisyonumuz Millî Eğitim Bakanı ve YÖK Başkanının da hazır bulunduğu 27.2.1984 tarihindeki toplantıda metni yeniden görüşmeye başlamıştır.

Komisyon Başkanlığına intikal eden öneriler de göz önünde bulundurulmak suretiyle mevcut metinler komisyon tarafından oluşturulan bir alt komisyona havale edilmiş ve bu komisyon tarafından hazırlanan yeni metin komisyonumuzda görüşülmüştür. Metnin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra maddelerine geçilmiştir.

Bu teklif ile öğrencilere tanınan bu hakkın bir af niteliğinde bulunmadığı, çünkü tekliflerin amacı ve kapsamı bakımından suç ve suçlu bahis konusu olmadığı ancak çeşitli sebeplerle kurumları ile ilişkisi kesilen öğrencilere yeniden okuma ve öğrenimlerini tamamlama imkânı tanınması amaçlanmıştır.

Bazı öğrenciler gerek anarşik ortamdan ve gerekse Yükseköğretim Kurumlarınınca yapılan değişik uygulamalardan dolayı okuma imkânlarını kaybetmişlerdir. Bu husus göz önünde tutularak her ne sebeple olursa olsun yükseköğretim kurumlarından 1976 - 1977 eğitim - öğretim yılından 1983 - 1984 eğitim - öğretim yılına kadar ilişkisi kesilenlerin kayıtlarını yenileyebilecekleri hükmü komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumlarına kayıtlarını yenilemek isteğinde bulunacak öğrencilerin belirli süreler içinde müracaatları öngörülmüş ve bunların okuyabilmelerini sağlayabilmek için yeni bazı tedbirler getirilmiştir.

Kayıtlarını yenilemeleri uygun görülmeyenler için yeni bir fıkra tedvin edilmek suretiyle bunların Yükseköğretim kurumlarında yeniden anarşik ortamı tahrik etmeleri ve böyle bir ortam yaratmaları önlenmek istenmiştir.

Kayıtları yenilenen öğrencilerin intibaklarının nasıl sağlanacağı yeniden düzenlenmiş ve kanunun uygulanmasıyla ilgili olmak üzere Yükseköğretim Kurulunca bir yönetmeliğin çıkarılacağı vurgulanmıştır.

Raporumuzun, içtüzüğün 53 üncü maddesine göre 48 saat geçmeden gündeme alınarak görüşülmesi hususunun teklif edilmesi Komisyonumuzca kararlaştırılmıştır.

Raporumuz Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Kemal Or
Konya Milletvekili

Başkanvekili
İsmet Özalan
Amasya Milletvekili

Sözcü
Mehmet Sağdıç
Ankara Milletvekili

Kâtip
Mehmet Özdemir
Elazığ Milletvekili

Üye
F. Mihriban Erden
İsparta Milletvekili

Üye
Kâmrân Karaman
Hatay Milletvekili

Üye

Hamit Melek

Muhalefet şerhim eklidir
Hatay Milletvekili

Üye

Ö. Necati Cengiz

İstanbul Milletvekili

Üye

Tevfik Güneş

Kırşehir Milletvekili

Üye

H. Yılmaz Önen

İzmir Milletvekili

Üye

Bahriye Uçok

Ordu Milletvekili

İmzada bulunamadı

Üye

M. Nuri Üzel

Eskişehir Milletvekili

Üye

Mahmut Altınakar

Diyarbakır Milletvekili

Üye

Abdurrahman Demirtaş

Hatay milletvekili

Üye

A. Yılmaz Erden

Mardin Milletvekili

Üye

Aziz Kaygısız

Kars Milletvekili

İmzada bulunamadı

MUHALEFET ŞERHİM

Kanunun teklif tarihini göz önünde tutarak, kendilerine yeniden hak tanınan öğrencilerin başarı ihtimallerini artırmak amacıyla, birinci paragraftaki 1983 - 1984 eğitim - öğretim yılı ibaresinin, 1984 - 1985 eğitim - öğretim yılı olarak değiştirilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Hamit Melek

Hatay Milletvekili

ANKARA MİLLETVEKİLİ HALİL ŞIVGIN VE 6 ARKADAŞININ TEKLİFİ

4.11.1981 tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE. — 1977 yılından 12 Eylül 1980 tarihine kadar Yükseköğrenim Kurumlarından herhangi birine kaydını yaptıran, daha sonra herhangi bir sebeple kaydı silinen öğrencilerin kaydı yenilenir.

12 Eylül 1980 yılından 1984 - 1985 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar hazırlık sınıfı dahil, takip etmekte olduğu öğretim programının herhangi bir merhalesinde en çok üç dersten başarılı olamaması sebebiyle Yükseköğretim Kurumları ile ilişkisi kesilen veya kesilme durumuna gelen öğrencilere, Yüksek öğretim Kanununun değişik 44 üncü maddesi ile aynı kanunun 49 uncu maddelerinde belirtilen sürelerin dolup dolmamasına bakılmaksızın bu dersleri alıp başarılı olmalarına imkân sağlamak üzere iki yarı yılı ek süre tanınır.

Bu derslerde bu suretle başarı sağlayanlara; öğrenimlerini mezkûr 44 üncü maddenin süre dışındaki hükümleri saklı kalmak üzere tamamlama imkânı verilir. Öğrenciler bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde müracaat ederler.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — 1976 - 1977 eğitim - öğretim yılı başından 1983 - 1984 eğitim - öğretim yılı sonuna kadar yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıfı, önlisans ve lisans, eğitim - öğretim programları ile yüksekokulların (2809 sayılı Kanunla adı ve yapısı değiştirilen Yükseköğretim Kurumlarının öğrencileri dahil) herhangi bir sınıftan kaydı silinen veya silinme durumuna gelen veya kendi isteği ile ayrılan öğrencilerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili üniversiteye başvurmaları halinde, ayrılmış buldukları eğitim - öğretim programlarına bıraktıkları yerden devam etmek üzere bu Kanun hükümleri çerçevesinde kayıtları yenilenir. Ancak, 1983 - 1984 eğitim - öğretim yılı sonunda ilişkileri kesilenler ise ilişkileri kesildiği tarihten itibaren bir hafta içerisinde kayıtlarını yenileyebilmek için müracaat edebilirler.

Bu öğrencilerin derslere ve ilgili programlara intibakları daha önce başardıkları dersler dikkate alınarak, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği esaslar içerisinde ilgili üniversite tarafından yapılır. Bu suretle öğrencinin intibak ettirildiği sınıf ve sönestreden önceki eğitim - öğretim süreleri, ayrıldığı sınıf ve sönestredeki normal öğrencinin o sınıf veya sönestreye gelinceye kadar geçirdiği eğitim - öğretim süresine eşit kabul edilir. Bundan sonra o sınıf veya sönestrede okuyan öğrencilerin tabi oldukları mevzuata uyarak öğrenimlerine devam ederler.

Bu Kanun hükümlerine göre ilgili üniversitelere başvuran öğrencilerin hangi ders yılında öğrenime başlayacakları Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde üniversitelerce öğrencilere bildirilir. Ancak, ilişkisi 1983 - 1984 eğitim - öğretim yılı sonunda kesilenler için, üniversiteler ilişik kesilme tarihinden itibaren iki hafta içinde hangi ders yılında öğrenime başlayacaklarına karar verirler.

Askerlik süresi gelmiş olanlar bu Kanun hükümlerine göre verilmiş hakları kullandıkları takdirde tecilli sayılırlar. Ancak, 1111 sayılı Askerlik Kanunu hükümleri saklıdır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar ile öğrenimleri sırasında yaş haddi sebebiyle askere alınanlar terhislerinden sonraki ilk ders yılında öğrenimlerine devam edebilirler. Bunların üç aylık başvurma süresi terhisleri tarihinden; Yükseköğretim Kurulunca esasları tespit edilecek mücbir sebepler yüzünden bu haklarını kullanamayacak durumda olanların üç aylık başvurma süresi ise mücbir sebeplerin kalktığı tarihte başlar ve bu öğrencilerin hangi ders yılında öğrenime başlayacakları üniversitelerce 15 gün içinde karara bağlanır ve öğrenciye tebliğ edilir.

Yukarıdaki hükümlere göre kayıtları yenilenen öğrenciler, izlemiş oldukları eğitim - öğretim programları açık öğretim programlarında mevcut olduğu takdirde, kendi istekleri bu programlara veya eşdeğer program yürüten üniversiteye naklen yazılabilirler. Belirli dallarda öğrencilerin isteği de göz önünde tutularak, dışarıdan eğitim öğrencisi (ekstern) olarak yazılmalarına üniversite senatolarınca karar verilebilir.

1402 sayılı Kanunun uygulanması neticesi kurumlarından ilişkisi kesilenler ile Türk Ceza Kanununun İkinci Kitabının Birinci Babında yer alan Devletin şahsiyetine karşı işlenen cürümler sebebiyle hüküm giyenler ve 4.11.1981 tarihinden sonra disiplin cezası alarak üniversiteden ilişkisi kesilenler bu Kanun hükümlerinden istifade edemezler.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin tedbirler Yükseköğretim Kurulu tarafından alınır. Uygulama ile ilgili yönetmelik iki ay içerisinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.